

KLM Royal Dutch Airlines

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
 Parnassusplein 5, 2511 VX
 Den Haag

020: 5.1.2e
 SPL/AV/2021.07, 5.1.2e
 22 januari, 2021

Aanvraag Goedkeuring Alternatieve Procedure op NOTAM A0152/21
 COVID-19 Testen Vliegend Personeel

Geachte heer of mevrouw,

Op 21 januari 2021 zijn aangescherpte maatregelen uitgegeven die betrekking hebben op de luchtvaartindustrie. Specifiek zullen per 23 januari additionele maatregelen van toepassing zijn voor vliegend personeel. Deze maatregelen vereisen dat luchtvaartbemanning binnen vier uur voor vertrek een sneltest moet ondergaan, op het buitenstation.

KLM Royal Dutch Airlines (hierna te noemen als KLM) verzoekt hierbij goedkeuring voor een alternatieve procedure op NOTAM A0152/21, te weten, het vereisen van een negatief testresultaat van een antigeen sneltest voor vliegend personeel voor vertrek van Amsterdam Schiphol, in combinatie met onderstaand gelaagd veiligheidsprotocol.

Achtergrond

KLM neemt haar verantwoordelijkheid en de daarbij noodzakelijke maatregelen om de introductie alsmede verspreiding van het COVID-19 virus, zowel aan boord van onze luchtvaartuigen als op nationaal grondgebied te voorkomen.

Het is belangrijk om in het licht van de nieuwe besmettelijkere virusvarianten van SARS-CoV-2 mitigerende maatregelen te nemen om een snelle verspreiding van deze varianten zoveel mogelijk in te dammen. Hiertoe zijn voor verschillende landen waarvan bekend is dat er een besmettelijkere variant in omloop is vliegverboden ingesteld. De algehele maatregel van een antigeentest voor vliegend personeel in het buitenland lijkt echter in dit kader buitenproportioneel en is onuitvoerbaar. Vanuit goed werkgeverschap wil KLM bovendien niet het risico lopen dat personeel in het buitenland achter moet blijven na een eventuele positieve testuitslag.

Ervaringen van het testen van vliegend personeel middels de antigeentest voor de Atlanta Travel Corridor

Op 15 december 2020, is KLM Royal Dutch Airlines in nauwe samenwerking met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Amsterdam Airport Schiphol en Delta Airlines gestart met een Travel Corridor tussen Atlanta en Amsterdam Schiphol. De intentie van deze Travel Corridor is om een veilige en verantwoorde bubbel te creëren en daarmee de introductie van het COVID-19 virus zowel aan boord als op Nederlands grondgebied tot een minimum te beperken.

Naast het afgesproken testregime voor passagiers, is op basis van eigen beleid van KLM in afstemming met de Nederlandse overheid besloten om ook het vliegend personeel voor vertrek vanuit Amsterdam Schiphol te onderwerpen aan een COVID-19 Antigeen snel test. Antigeentesten zijn bij gebruik in een gezonde populatie zonder bekende blootstelling laag sensitief. Dit betekent dat een negatieve uitslag niet heel betrouwbaar is. De testen zijn wel zeer specifiek, dus een positieve uitslag heeft een hoge mate van betrouwbaarheid.

Voornoemde Travel Corridor is in opdracht van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport door Bureau Berenschot 'evidence based' geëvalueerd. Hierin zijn ook de resultaten van het testen van vliegend personeel meegenomen. De positieve ervaringen met het testregime ingezet voor de Travel Corridor leiden er voor KLM toe dat het risico op virusintroductie op Nederlands grondgebied door vliegend personeel tot een minimum wordt gemitigeerd.

Vliegend personeel

Dus door het inzetten van een antigeentest direct voor vertrek in combinatie met de maatregelen die aan boord en op de bestemming gelden wordt het risico op besmettingen tot een minimum teruggebracht. Vliegend personeel houdt zich in Nederland aan de geldende maatregelen en vertrekt dus alleen als er geen klachten zijn uit Nederland. In het geval er contact is geweest met een COVID-19 patiënt wordt vliegend personeel tot 10 dagen na het laatste contact niet ingedeeld op vluchten, dus hierbij wordt afgeweken van de algemene maatregel die in Nederland geldt dat men na 5 dagen bij een negatieve test en geen klachten weer aan het werk mag.

De kans dat vliegend personeel bij vertrek uit Nederland besmet is, is dus laag. Tijdens de vlucht en het verblijf op de bestemming gelden mitigerende maatregelen die ervoor moeten zorgen dat vliegend personeel niet besmet raakt. Op basis van deze maatregelen is vliegend personeel ook uitgezonderd van de PCR test en thuisquarantaine na terugkeer. Het gaat dan om de volgende maatregelen:

- Algemene afstand- en hygiëneregels zoals die door het RIVM geadviseerd worden;
- Het gebruik van mondneusmaskers aan boord door zowel passagiers als personeel;
- Een aanpassing van de service aan boord waardoor het aantal en de aard van de contactmomenten zo is dat een minimale kans op besmetting bestaat;
- Het gebruik van mondneusmaskers op Schiphol en de luchthaven van aankomst;
- Het gebruik van mondneusmaskers en afstandsmaatregelen in de crewbus;
- Door KLM Health Services geadviseerde adviezen in de crew hotels;

- Het testen van vliegend personeel op last van buitenlandse lokale wet- en regelgeving (COVID-test, temperatuurcontrole, health forms etc.);
- Lokale wet- en regelgeving op de bestemming (bijvoorbeeld isolatiemaatregelen in het hotel).

De instructies van KLM Health Services die gelden voor het verblijf in de crew hotels op hoog risico bestemmingen zijn als volgt opgenomen in de Crew Destination Information (CDI):

To prevent infection with SARS-CoV-2 (COVID-19 virus) you should:

- a) comply with local health measures; and*
- b) comply with hotel regulations. If movement outside your hotel room is allowed by local health measures and hotel regulations, you should*
  - a) only leave the hotel for short walks;*
  - b) avoid visiting any terraces, restaurants, shops or other public facilities outside the hotel premises; and*
  - c) avoid using public transport or taxis.*

Additionally, you should practice the following precautions:

- a) avoid crowds and contact with people that appear ill keep 1.5m distance from other persons including colleagues) where possible;*
- b) wash your hands regularly using water and soap and dry thoroughly; and*
- c) when coughing or sneezing, cover your nose and mouth with your elbow; and*
- d) use paper towels to clean your face and hands and throw them away after use.*

If the above mentioned instructions are conflicting with local regulations, you should always follow the most restrictive measures.

Vliegend personeel wordt over deze maatregelen ingelicht via verschillende kanalen zoals een interne NewsApp en de CDI. Ter ondersteuning zijn door verschillende afdelingen binnen KLM helpdesks ingericht waar personeel met vragen terecht kan. De ondersteuning voor contactonderzoek en advies over quarantaine wordt uitgevoerd door KLM Health Services en dit gebeurt in nauw contact met het RIVM.

Sinds de invoering van deze maatregelen zijn voor zover bekend geen clusters gemeld van uitbraken die veroorzaakt werden door vliegend personeel of besmette passagiers aan boord.

Voorstel alternatieve procedure op NOTAM A0152/21

De overheid heeft op basis van het OMT advies van 19 januari bepaald dat alle reizigers naar Nederland vanuit een hoog risicogebied een negatieve PCR test en een negatieve antigeentest moeten kunnen overleggen. Vliegend personeel blijft uitgezonderd van de PCR test verplichting, maar moet wel een negatieve antigeentest kunnen tonen maximaal 4 uur voor vertrek.

Omdat vliegend personeel niet uitgezonderd wordt van deze regel is de volgende alternatieve procedure vanuit KLM opgesteld om zo goed mogelijk aan deze vereisten tegemoet te komen:

1. Bij vliegend personeel wordt een antigeentest afgenomen vlak voor vertrek vanuit Amsterdam Schiphol. Bij een positieve test mag het personeel niet vliegen en wordt geadviseerd in thuisquarantaine te gaan.
2. De schema's van crew worden zo ingeregeld dat de periode van vertrek tot aankomst in Amsterdam beperkt wordt tot maximaal 72 uur, waar mogelijk.

3. Voor alle hoog risico gebieden gelden de maatregelen en restricties voor vliegend personeel zoals hierboven beschreven. Vliegend personeel verblijft op deze manier effectief in een 'sociale bubbel'.

Hoogachtend, 5.1.2e

5.1.2e

KLM Royal Dutch Airlines

5.1.2e

Security Services SPL/AV

+31 6 5.1.2e | 5.1.2e @klm.com